

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések mértékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden esztörtékön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 bnvá a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal: István-utca II.
 bnvá a lap anyagi részét illető közle-
 mények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTA L.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A kártya.

(b.) Ha végig tekintünk Európa civilizált országain, egyre sem akadunk, melyben a kártyajáték oly nagy szenvedélyvel és eszeveszett hévvel folya, mint Magyarországon.

Minálunk nincs társasösszejövétel kezdve a vasuti coupé szűk szakaszaitól egészen a legfényesebb elite bálókig, a hol a kártya, az ördög e rut bibliája le ne foglalná a társaság férfi tagjainak legnagyobb részét. A résztelen mulatóságok, a régi magyaros összejövetelek, a disznótör, keresztelő lakodalom stb. alkalmából — mind elvesztették azt az igazi magyar zamatot, melylyel még a legközelebbi multban is bírtak és pedig épen a kártyajáték következtében, mely az illető résztvevőknek, ha kellő mértékben üzik, némi szórakozást nyújt ugyan, de oly tulzott mértékben, a melyben nálunk folytatják, nemcsak az idegeiket teszi tönkre, de nem egyszer az anyagi tönk szélére is sodorja a vele foglalkozókat.

Hány család van szerte az országban, melynek ősi fundusát, s apák véres verejtékével szerzett örökét nem a sors csapásai, a jégverés, rossz termés, a vagy az okszerű gazdálkodás hiánya tette tönkre, mint ahogy azt a világnak hirdetik, hanem a kártya juttatta dobszóra, mely szenvedély a kit egyszer vaskarmai közé kaparint, épen el nem bocsátja többé.

Kaszinóink fő vonzó erejét mostanság vajjon mi képezi? Talán a tagok vitatkozásai, eszmecsereje érdemes témák telett? Avagy az olvasóterem, sakk, billiárd és egyéb hasonló észfelesztő szórakozások? Nem! A kártya és ismét csak a kártya.

Sok helyen alig teszi le a kanalat

ebéd után a családapa, férj, testvér, már szalad, mert várja a kártya-parti. Így azután lassanként kivész belőlük a családi érzés, az atyai, testvéri szeretet, mert nem kínálkozik alkalom és kellő idő ezeknek az érzelmeknek az ápolására és erősítésére, hiszen minden szabad idejüket lefoglalja az átkozott kártya.

A kártyajáték kedvelői rendszerint azt hozzák fel a szenvedélyük védelmére, hogy nem keil csodálkoznunk a kártya óriási elterjedtségén és közkedveltségén, mert ez képezi az egyedüli szórakozást amit a vidék nyújthat. Am ez csak lát-szólagos igazság és ügyes álérvelés, melynek ellene szólnak a multak dicső példái, amikor még nem volt nálunk oly ismeretes és annyira elterjedt a kártya, mint ma és ennek dacára mindig megtalálták őseink a szükséges szórakozást és a társas együttlét folytán kifejlődött eszmecsere nem egyszer a haza javára is szolgált.

Nem az volt a célja a legnagyobb magyarnak, gróf Széchenyi Istvának, midőn a pesti nemzeti kaszinót megalapította és a vidéki városokat is ilyen kaszinók alapítására buzdította, hogy a szellemet és testet egyaránt degeneráló játékszenvedély kifejlődését előmozdítsa. Ő nem akarta a kaszinót kártyabarlanggá degradálni, hanem igenis azzal egy hatalmas lépéssel előbbre akarta vinni a társadalmi tömörülés lassu folyamát. Világosan kifejezte ezen szándékát ama fenséges stylusban szerkesztett felhívásba, melyet a nemzet értelmese, intelligens fiaihoz intézett s melyben többek között ezeket mondta: „Alakítsunk clubokat, kaszinókat az angolok mintájára, hogy a honfiai összetartozandóságot ezzel is előmozdítsuk. Legyen egy hely, hol zavartalanul meg-

hányhassuk vethessük a hazát és nemzetet érdeklő eseményeket.”

Ez intentió vezette gróf Széchenyit, ez okból kívánta a kaszinók, clubok létesítését. De az utána következő epigonok nem tudták a hatalmas előd nagy eszméit átérteni és kaszinóink jelen állapota inkább hasonlít egy harmadrangú kávéház helyiségeihez, semmint oly helyhez, mely kiinduló pontját képezhetné a társadalom haladását és a haza felvirágoztatását célzó nagy eszméknek és ideáloknak.

S ennek jó részben a kártya az oka. Néhol az államhatalom is közbelépett bizonyos intézkedések által, hogy a kártyaszenvedélyt korlátozza, ilyen nálunk a kártyadót elrendelő 1881. évi XXVII. t.-cz. is, mely azonban a játék-kártya megdrágítása által annak elterjedésére csak nagyon csekély hatást gyakorolt. Egyedüli és biztos orvoslása e szenvedélynek csakis társadalmi uton remélhető.

Társadalmunk vezető férfain áll, hogy jó példa adása és megfelelő intézkedések folytán ez a bizonyára szebb idő mielőbb bekövetkezzék.

Az ujbpesti műtárlat.

Az ujbpesti „Közművelődési kör“ által rendezett második műkiállítás f. hó 16-án igen nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében nyitott meg ünnepélyesen.

A műkiállítást rendező bizottság elén, Kárpáthy János, a kör irodalmi és művészeti bizottságának elnöke lendületes beszéd kíséretében adta át a kész kiállítást a kör elnökének dr. Fülöp Simonnak, aki azt, köszönetet mondva a fáradhatatlan rendező bizottságnak s a tárlatbanrésztvevő művészeknek, a kör nevében ünnepélyesen átvette s megnyitottnak nyilvánította.

A tárlat, melyben 169 mű van kiállítva, tagadhatatlanul ügyesen van rendezve, min-

dalmi ünnepségre sietett s a szétoszló közönség, mint minden esküvő alkalmával, úgy itt is áldás helyett különféle megjegyzésekkel kísérte a boldog párt.

— Szegény Sárka! Éppen úgy nézett ki, mintha a temetőből ment volna haza! — szólla keserűen a tanácsosné.

— Hja, nem is könnyű dolog ám — válaszolja a polgármesterné — az ifjuság összes emlékeitől megválni!

— Mama? Kérdi Micsike, a polgármesterné tizenöt éves leánya — miért hangsúlyozta azt az „összes“ szót oly nagyon?

— Találd ki, te lesipuskás! — válaszolja a mama a tanácsosnéval egy jelentős pillantást váltva.

— Lányok! — kérdi társnőitől a főszolgabíró leánya — láttatok Gerőt, ugy neki támaszkodott a templom falának, mintha az rá akart volna szakadni.

— Meglássátok — mondá a főjegyző leánya — nemcsak a szenzatiós dolgokat olvasunk a lapokban.

— No én inkább a kutba ugránék, mintsem ilyen idős emberhez . . . .

— Hallgass! — némitotta el lányát a póstamesterné — téged meg se fog kérni senki, te a nyakamon fogsz vénülni, ma se néztél elég barátságosan . . .

Hogy kire kellett volna a póstamesterné leányának barátságosabban nézni, azt most

el nem árulom, lehet, hogy még megírom, most elégedjenek meg olvasóim is azzal, hogy Szerencsefy Adolf, a boldogságtól ragyogó arezal fogadta a szerencsekívánatókat, melyekkel a nászvendégek elhalmozták.

De vajjon tud-e örömet és boldogságot érezni az olyan ember, a kinek arezán oly félreismerhetlenül ki van fejezve a kajánság és az a gógös elbizakodottság, a mely rendszeren az olyan emberek tulajdona, kik nagyon is a homályból emelkedtek ki s többékevésbé büns manipulációk útján szerzett vagyonuk révén, némi posítót foglaltak el a társaságban, a mely kénytelen vala őket megtérni.

Szerencsefy ur is ezen fajta emberek közül való, nevében hordja jellegét, mert csakugyan „szerencsefy“; eredeti német nevet híven, szó szerint eserélte fel a maival. Mint szeszűző telepedett le K. . . -ban, egy gyönyörű fekvésű felsőmagyarországi városban — s szeszűződjé oly arányban virágozott, mint a mily arányban pusztult a környékbeli lakosság vagyona. Midőn már az azelőtt józan életű nép teljesen ki volt szipolyozva, akkor Szerencsefy ur visszavonult, azaz dehogyonult, csak a pálinkafőzéstől — egyébként pedig felesapott nagybirtokosnak s innét számítva szédítő karriert csinált, nemes emberré lett s vagyona napról napra gyarapodott.

TÁRCZA.

Sárka végrendelete.

— Eletekép. —
 Irta: Nemes Sándor.

Elhangzottak az utolsó akkordok, a hatalmas orgona már csak a véghangokat zúgta — a fényesen díszített templomból kifelé tódult a násznép előtt a közönség, mindenki látni akarta még a bájos, fiatal menyasszonyt, mielőtt boldog férjével felszáll a kocsi. A menyasszony, most már fiatal nő, alig húsz éves, szoborszerű szép alak, eszményi areza azonban mint a nappali fényben bolygó hold, oly halavány, s a mint férje karjára támaszkodva a templomból kilép, egyszerre egész testében úgy megrendül, hogy ijedten keresi az okot a férj.

— Nincs semmi baj barátom! — válaszolja az ifjú nő mosolyt erőltetve az ajkaira. — Csak egy pillanatnyi rosszullét volt az egész, de már elmúlt. — Es ezzel könnyed léptekkel kocsiába szállt.

II.

A násznép, a menyasszony után a laka-

den izlést kielégít és, nagyon értékes művekké is bír.

Pálja Celesztin finom apróságokat küldött az újpesti vásártérről és a dömösi Dunaparttól, *Mannheimer* tájképeket és figurális műveket, amelyek egy része már a műcsarnokban keltett figyelmet. *Fényes* Adolf egészséges, robosztus művészetét több nagyregényi tájkép dícséri, *Katona* Nándor is tájképeket küldött, amelyek költőiek, hangulatosak.

A tárlat elnöke, *Linek* Lajos egy Oféliát rajzolt üdén, frissen, érdekes egy másik pasztelleje, egy kaczer, csalogató szép leány, vörvvel teljes előadásban. *Márk* Lajos empiréját még a műcsarnokból ösmerjük, *Ujváry* Ignác nemomuki Jánosa a téli köd hangulatát viszi ide, több más tájképe Kis-Oroszi szépségeit leplezi le. Mind erőteljes munka.

Bachmann Károly krumplihámozó fiézkői gondosan vannak megfestve, *Kézdi-Kovács* virágzó fái a legjobb művei közé tartoznak, *Egerváry* P. Agost tájképtanulmányai pompásak, erőteljesek s a művek nemzeti jellegűek.

Edvi-Ilés és *Koskó* vízfestményei ösmert jó munkák, *Kernstock* Károly „Szerelmem” című képe és *Knopp* Imre „Kontárkodó faun”-ja még a tavaszi tárlatból ösmeretesek, *Kann* Gyula egy sor tájképével mutatja, minő szeretettel tanulmányozta az erdőszéle színeit, *Kacziány* Odön és *Rubovics* Márk egész kollektívával jöttek, ugyszintén *Telepy* Károly és *Brodsky* Sándor, akik *Gross* Bólyával és *Conrad* derrel a sok fiatal közt a régiebb nemzedéket képviselik.

Keményffy Jenő bátor esettel festett meg egy napsugaras genret, *Pongrácz* Károly és *Szenes* Fülöp ugyanezeken szélesen odavetett tájaikkal és életképekkel szerepelnek.

Az esetnek hatalmas munkája a *Bauer* Soma olajfestménye, amely Ilék Vince plébánost a megszólalásig hűen ábrázolja.

Előkelő helyet vívott ki magának *Kaiserling* Jolán, aki dr. Bloch főrabai arezképét és *Magda* című olajfestményét állította ki.

Dicséretreméltó igyekezetéről tanuskodnak s nagy jövőt ígérnek a legifjabb kiállítónak *Basa* Jenőnek „Bachus” és „Tanulmány” című olajfestményei.

A szobrászok közül kiállította *Vedres* a kaszaverőjét, *Teles* ösmert öreg asszonyát és cigánygyerekeit, azonfelül kisebb műveket *Bareza* Lajos, *Jánosi* József, *Kiss* József. Van egy kis építészeti kollektívó is: *Kovács* Frigyes két terve, az egyik egy szabadalmi palota, a másik a *Zichy* Jenő gróf muzeuma.

A tárlaton, mindjárt a megnyitás napján számos kép és szobor vásároltatott meg, ami szintén a kiállítás sikere mellett tanuskodik s ez első sorban a rendező bizottságnak s különösen *Linek* Lajos kiállítási elnöknek, *Sonnenfeld* Adolf műtárolsának és *Guth* Pál kiállítási titkárnak az érdeme.

A műkiállítás jurye — a következő tagokból áll: *Linek* Lajos, *Bachmann* Károly, *Rubovics* Márk, *Hegedüs* Rikárd s *Ehrenwald* Vilmos.

Szerencsefő Hegyháty Elemérnek a birtokát vásárolta meg Hegyháton. Hegyháty Elemér pedig röviddel azelőtt a megye egyik legtekintélyesebb és leggazdagabb birtokosa volt ugyan, de gögös roszindulatu lévén, csak leánya, Sárka kedvéért tűrték a társaságban. Sárka ugyanis bálványa volt mind azoknak, kik ismerték, még a környékbeli paraszt házakban is csak „angyal”-nak hívták.

Es az is volt, mert anyagi jóság és türelem kellett hozzá, hogy tanuja legyen apja féktelenségének és lássa, miként pusztul napról-napra az ősi birtokkal az ő anyai öröksége is. Az anyagi romlás azonban nem volt képes nemes lelkületére zavarólag hatni, neki csak az fájt végtelenül, hogy atyja erkölcsileg is súlyod.

Egy napon, a midőn már készen volt az adás-vevési szerződés Szerencsefő és Hegyháty között, ez utóbbi felkereste leányát, ki éppen azzal volt elfoglalva, hogy összeszedje az anyjáról reá maradt emlékeket, s ekkor a következő jelenet játszódott le az apa és leánya között:

— Sárka, a mint tudod, teljesen tönkre vagyunk téve — mondá az apa — én koldusmódon élni nem tudok, te segíthetsz rajtam, megakadályozhatod, hogy atyád öngyilkossá legyen, mert csak ez marad hátra

Valóban e kiállításra nemesek azért lehetünk büszkék, mert a „miénk”, hanem azért is, mert magas művészi színvonalon áll, s bátran oda sorozható a fővárosi műtárlatok mellé.

H I R E K.

— **A főispán jubileuma.** Beniczky Ferencz v. b. t. t. főispán tizéves jubileumának előkészítésére kiküldött szűkebb körű bizottság az alispán elnöklésével f. hó 13-án, esütörtökön tartotta ülését. Megállapította közelebről, hogy az átnyújtandó emlékalbum számára milyen kiállítású és nagyságu fényképek lesznek beszoigáltatandók s erről a napokban külön részletes értesítés megy szét a tisztviselőkhöz. Kimondta továbbá, hogy ezen album részére megóhajtja nyerni azon állami hivatalok főnökeinek arezképét is, kik a vármegyével hivatalos együttműködésben állanak. Ebből kifolyólag feliratot is intézett az illetőkhöz. Az előjeléből ítélve ez a jubileumi ttnep olyan impozáns, széles arányu lesz, a mely méltó egy nagy vármegye osztatlan tiszteletéhez és öszinte ragaszkodásához.

— **A váci püspök — Ujpesten.** Gróf Csáky Károly Emmánuel váci püspök f. hó 14-én d. u. 4 órakor Balás Lajos oldalkanonok kíséretében egészen váratlanul megjelent a plébánián, megnézte a templomot, az István-templom-intézetet s onnan a vasutal székelyhelyére Vácra visszautazott. Ezt az inkognitó látogatást s községünkben való titokban tartózkodást Ujpest római katólikus hívei és lakosai azonban számba nem veszik, mert szentöl-szembe óhajtják iránta táplált tiszteletüket és szeretetüket kifejezésre juttatni.

— **Lemondás az elnökségről.** *Wolfer* Tivadar országgyűlési képviselő a „Polgári Kaszinó” elnökségéről lemondott s lemondását f. hó 18-án a választmányának be is jelentette.

— **Nemtelen bosszu.** Egy újpesti loesifeesi firma, valami W. J. ügynök, nemteler bosszúból gyanúsító rágalmakat terjesztett az egész községben, előjáráságnak egyik derék és tevékeny esküdtjéről s a esatorna-pályázattal hozva nevével kapcsolatba, provizó kikötéssel vádolta őt. Zsoldos János közigazgatási főjegyző az előjáráságnak f. hó 18-án tartott ülésén az esetet bejelentette azzal a kijelentéssel, hogy a *megrálgalmazott esküdt kérelmére a fegyelmi vizsgálat megindítatott.* A főjegyző jelentését az előjáráság helyeslőleg vette tudomásul. A vizsgálat befejezte után a rágalmozó ellen a megtorló intézkedések annál is inkább megfogtak tetetni, mert csak a nemtelen bosszu hozhatta, — az ügyek állását nem ismerő község előtt, — az illető esküdt nevével kapcsolatba egy olyan építő-vállalkozóval, a kitől a község előjárásága nem is fogadhatna el ajánlatot, a kinek nem is adhatna munkát, mert még most sines vele a váci-uti esatornát illetőleg az elszámolás bevégezve s a differenciáknak per tárgyát fogják képezni.

nekem, annál is inkább, mert még egy casinói ügyet kell rendeznem, mi ha meg nem történik, még a halálom is beestelen lesz.

— Atyám! válaszolá Sárka, hisz tudod, hogy szeretlek, mindenre képes vagyok, csak el ne esüggedj s maradj meg nekem. Tudok jól zongorázni, a franczia nyelvet tökéletesen birom, elmegyünk innét messzire, leczkékét fogok adni és élni fogunk boldogan, egymásért és egymásnak.

— Nem ezt kívánom én tőled leányom! Neked férjhez kell menned! Találtam is számodra férjet, ki boldog lesz birhatásod által és óriási vagyonát nevedre iratja, így azután segítve van rajtad is, rajtam is!

* — Az Istenért! Apám! Hiszen tudod, hogy ez lehetetlen, tudod, hogy szívem már rég másé. Igaz, annak nincsenek milliói, de szeretem őt és ha az övé nem, másé sem lehetek!

Mit? — pattan fel az atya az ő szokott nyers hangján, — te veszni hagyod atyádat egy olyan emberért, a ki semmi, senki, a ki csak azért akart nőül venni, mert azt hitte, hogy gazdag vagy?!

— Ne tovább apám! — kiált önmagából kikelve a leány — nőül megyek ahhoz, kit kiválasztottál nekem! Nem kértem, ki ő? Neje leszek! Megmentelek!

— **Az újpesti ipar- és kereskedelmi bank új ügyésze.** Az Ujpesti ipar- és kereskedelmi bank ügyészevé: a fiatalabb ügyvédi gárdának egyik legtehetségesebb tagja: dr. Kálmán Odön választatott meg. Az új ügyésznek első dolga nem valami kellemes, mert mindenekelőtt a bank azon peres ügyeit kell rendbe szednie, amelyek elődjének az Amerikába utazott dr. Elsner Simonnak az irodájában részint elhanyagoltattak, részint pedig elszámolás nélkül lebonyolítottak.

— **Az iskolai beiratások eredménye.** Az iskolai beiratások már mindenütt befejeztettek s az eredmény — habár még mindig meglehetősen nagy az iskolába nem járó gyermekek száma, mégis öröndetes emelkedést mutat a mult évhez képest. Az összeirt iskolaköteles gyermekek száma ugyanis községünkben 8000. Ezek közül az elemi iskolába beiratkozott 5000. Tandíjmentességet nyert 2400. A polgári fiúiskolába felvételtett (I. A. 60, I. B. 60, II. A. 57, II. B. 58, III. A. 44, III. B. 42 és IV. 57.) összesen 378 tanuló. A polgári leányiskolába beiratkozott (I. A. o: 60, I. B. o: 60, I. C. o: 38, II. A. o: 67, II. B. o: 56, II. C. o: 22, III. A. o: 46, III. B. o: 50, IV. A. o: 35, IV. B. o: 33 Magántanuló: 4. Kézimunka tanfolyam 4.) összesen 477. Az iskolai gondnokság lapunk utján is felhívja mindazon szülőket, kik tanköteles gyermekekkel bírnak; hogy azokat tekintet nélkül vagyoni állapotukra, szegénység bizonyítvánnyal vagy anélkül, de okvetlenül és mielőbb irassák be, mert az iskolai gondnokság okvetlenül el fogja őket helyezni.

— **Doktorrá avatás.** Dr. Lichtmann Henrik fia, Lichtmann Viktor ma, f. hó 20-án avattatott doktorrá. Az igenszép készültsgü fiatal embernek sok szerencsét kívánunk az orvosi pályához.

— **Népszámlálás.** A népszámlálás előmunkálatokra vonatkozó rendelet, mely szerint f. hó 25-ig javaslatba hozandók a népszámlálási ügynökök s a felülvizsgálók és bejelentendő az is, hány népszámlálási kerületre osztható a község: már leérkezett az Előjárásághoz. A népszámlálás nagy munkája, a községre is meglehetősen nagy terhelket fog róni, mert Ujpestet 10—12 népszámlálási kerületre kell oszthatni s a népszámlálással 40—50 egyént kell kellő díjazás mellett foglalkoztatni.

— **Az új község ház esatornájának a beillesztése a fűesatornába** 1490 koronába került. A esatorna átvételére az előjáráság f. hó 18-ki üléséből Lindt János bíró, Hoffer Miksa mérnök, Kuthy és Erős esküdt küldettek ki.

— **Járdakészítés.** Az egyesült villamosági társulat telepe már annyira elkészült, hogy a társulat igazgatósága a homloképület előtti járda elkészítését idején látta kérelmezni. Az előjáráság elhatározta, hogy a járdához szükséges földet a község szabad kikötőjéből fogja szállíttatni s a szállí-

III.

Bandi cigány a Rákóczy-nótával kiki-sérte az utolsó vendéget is. A zajos világnak vége lett. A menyasszony bevonult a lakosztályába!

— Julesa! — szól belépő szobaleányához. Te mindig hü voltál hozzám. Mielőtt levetkőztetnél, teljesíteni fogod utolsó leánykori kívánságomat is! Ezzel a levéllel felkeresed rögtön Váry Gerő urat, s átadod neki. Ha onnan visszatérsz, ezt a másik levelet átadod atyámnak, s azután — hozzám jössz, engem levetkőztetni.

— Sietek! mondá a szobaleány, a ki eleinte gondolkozva fogadta az utasításokat, de azután csakhamar elsiertet.

Ezalatt Szerencsefő ur türelmetlenül várakozott Sárka szobaleányára, a kinek jelenlentie kellett volna, hogy urnője már lenyugodott. De bizony a szobaleány csak nem akart jönni, végre tehát felkereste maga ifju nejét, hogy az óhajtott első esókot elvegye ajkáról. Kéjtől reszketve nyitott be a hálószobába, de a kit ott talált, az már nem nyitotta többé ajkát se szóra, se esókra.

Sárka halva feküdt a szoba közepén... Valami gyorsan ölé méreg vetett véget Szerencsefő boldogságának.

És a levelek?

ást a legelőnyösebb ajánlatot tevő fuvarossal eszközölteti.

— **Ujpesti iparosok figyelmébe.** Grünfeld Áram és Elhrenwald László helybeli építési vállalkozók a m. á. v. hatvani felvételi épületeinek a felépítését árlejtés útján elnyerték, s a körülbelül 80,000 korona értékű munkálatokat csupa helybeli iparosokkal szándékoznak teljesíteni. A kik tehát hajlandók e vállalatban részt venni, forduljanak bővebb felvilágosítás végett az Arpád-ut 100. sz. a. levő irodájukba.

— **A húsháboru.** *Mauks* János és társai egy kérvényt nyújtottak be a községi előjárósághoz, a melyben a marha- és juhúsna-
nak a nyílttereken való elárúsítását betiltatni kérik. A kérvényt az előjáróság f. hó 18-iki ülésén tárgyalta, s elhatározta, hogy azt, egészségügyi véleményezés czéljából a községi orvosnak és állatorvosnak kiadja, s aztán az elsőfokú iparhatósághoz felterjeszti. Véleményünk szerint a kérvénynek nem lehet helyt adni, mert élelmiszereket árulni nyílt piacokon a törvény értelmében szabad, mert a betiltással csak a piac bérlete esőkkenne s oly precedens alkottatnék, hogy rövid idő múlva a többi élelmiszerek elárúsításának a betiltását is kérelmeznék, a minek első sorban a szegény néposztály adná meg az árát. Ha a hús a nyílt piacokon tisztátalan és egészségtelen, annak nem az elárúsítás betiltása, hanem a szigorú és gyakori egészségügyi és rendőri vizsgálat a gyógyszere. Marha- és juhúsna- még Budapest nyílt piacán is árulnak. (Például, legközelebb a külső väczí-úti piacon) és a budapesti mészárosoknak eszük ágában sincs az ellen tiltakozni, de hát nálunk is kell egy kis húsháborunak lennie.

— **Szüreti mulatság.** Az Első budapesti vas- és esztergályos szakma, beteg- és segélyező egyesület szeptember hó 23-án, vasárnap, a Máté-féle vendéglőben (Attila-utca 4. sz.) segélyező-alapja javára szüreti mulatságot rendez. Kezdeté délután 3 órakor. A zenét egy jónévű ujpesti zenekar szolgáltatja. Előre váltott személyjegy 50 fillér, a pénztárnál 60 fillér. Előre váltott családjegy (1 ur, 2 hölgy) 1 kor., a pénztárnál 1 korona 20 fillér. Jó italokról, valamint izletes étel-
lekről gondoskodva leend.

— **A régi pisztoly.** Mészáros Ferencz a község ház házmestere valami régi kétesövű pisztolyt hozott le a község ház padlásáról, ahol sok lim-lom hever s kíváncsián vizsgálgatta annak a szerkezetét. A kíváncsiságot azonban csaknem az életével fizette meg, mert a régi pisztoly nemcsak gyutaecsesal elvala látva, hanem töltve is volt, a kezében elsült s a töltés balvállának a husát jelentékenyen megsebezte, úgy hogy kórházba kellett a sebesültet szállítani. Lösebének begyógyítása legalább tíz napot igényel.

— **Pályázat.** Az aszódi utmesteri állásra a pályázati kérvények f. é. október hó 26-ig Beniczky Ferencz főispánnál nyújtandók be. Javahalmazás: 900 korona fizetés, 400 korona utiátalány, 120 korona lakpénz, 70 korona szertárbér s irodai átalány. — A torlági községi orvosi állásra a pályázati kérvények f. hó 29-ig nyújtandók be a biai főszolgabírói hivatalban.

— **Labdarugás.** A Budapesten csak nemrégiben alakult *33. football-klub* vasárnap tartotta mérkőzését az *Ujpesti football-klub*-bal. Az eredmény 8 : 1 a *33. football-klub* javára. Bíró *Békés* (M. F. K.) volt.

— **Csöd.** Néhai *Salgó* Miksa volt épület-vállalkozó hagyatéka ellen a budapesti kir. ker. és váltótörvényszék ez évi szeptember 15-ik napján 107452. szám alatt kelt végzésével a csöd megnyitott. Kinevezettek esődbiztosá: *Gashia* Béla dr. kir. tszéki albiró. Tömeggondnokká: *Adamis* Lajos ügyvéd. Tömeggondnok - helyettesé: *Asztel*: Sándor ügyvéd. A követelések bejelentésére 1900. év október 16. napja. Főlszámolási tárgyalásra 1900. év november 15-ik napja. A esődválasztmány megválasztására 1900. év november 17. napja tüzetett ki határidőül.

I R O D A L O M.

* **Magyar Nemzet**, amely a nagy és magasztos szabadelvű tradíciók zászlaja alá toborzotta az újságírás legedzettebb munkásait, Jókai Mór és Beksies Gusztáv főszerkesztők, Adorján Sándor felelős szerkesztő

vezetése alatt készen találta az „Athenaeum” részvénytársaságnál mindazokat az eszközöket, amelyekkel a legközelebbi módon megfelelhetett maga elé tűzött feladatának; komoly, megbízható, érdekes és irodalmi színvonalon álló czikkokban és közleményekben gyorsan beszámolni az eseményekkel, hozzászólni minden aktuális kérdéshez és irányt adni a közvéleménynek.

Széles összeköttetései az összes politikai pártokkal lehetővé teszik, hogy a „Magyar Nemzet” az országos és pártpolitika egész szövevényét éber figyelemmel kísérhesse, a készülő eseményeket az összes lapoknál jóval előbb jelezhesse s a politikai kulisszatitkairól idejekorán tájékoztatást nyújthasson.

Az osztrák eseményekről kétszer kap naponta a „Magyar Nemzet” megbízható és kitűnően értesült tudósítójától telefonértesítést, külföldi hírszolgálatát pedig a világ összes fővárosaiban megbízott elsőrangú hírlapírók végzik távirati úton.

A művészek és művészetek világában, a főváros körében, a mezőgazdaság, kereskedelem és ipar összes testületeiben elsőrangú erővel van képviselve a „Magyar Nemzet” s azért nem kerülheti el figyelmét semmi, ami az újságolvasót bármely irányban is érdekelhetné.

A „Magyar Nemzet” azt a kiszámíthatatlan előnyt nyújtja olvasóinak, hogy 12 órával előzi meg az összes fővárosi napilapokat s ugyanakkor, amidőn itt a fővárosban a reggeli lapokat olvasni kezdik, a „Magyar Nemzet” már az ország legtávolibb vidékein is elmondja a tegnapi eseményeit. A „Magyar Nemzet”-et már az esti vonatok röpitik a sző szoros értelmében a Kárpátoktól az Adriáig s dacára annak, hogy már este 6 órakor jelenik meg, mindent tud és mindent közöl, amit a többi lapok csak másnap reggel hoznak. És mégis a „Magyar Nemzet” a legolcsóbb napilap nem nálunk, hanem az egész kontinensen. Husz, huszonegy oldalon jelenik meg rendszeren és előfizetési ára egy óra mégis csak 2 korona. Karácsonyi ajándékkép kivétel nélkül minden előfizetőnek ingyen és bérmentve küldi meg a „Magyar Nemzet” kiadóhivatala a „Magyar Nemzet” gyönyörű naptárát, ami magában fölér egy havi előfizetési díjjal. Mutatványszám 6 napig ingyen. Czim: „Magyar Nemzet” kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54.

* **Magyar Bazar.** Ezt a legrégebbi, legjobb divatlapot Wohl Janka szerkeszti és az Athenaeum r.-t. adja ki. A „Magyar Bazar” az egyetlen magyar divatlap, mely havonként négyszer jelenik meg mindig bő divat-részsel, gyönyörű színes divatképekkel és illusztrált szépirodalmi melléklettel. A „Magyar Bazar” borítékján amyi tudnivalót közöl a társaságból, háztartásból, regényt, a mennyit egyetlenegy sem a hazai divatlapok közül; a „Magyar Bazar” előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, Kerepesi-ut 54.

* **Háztartás.** A Kürthy Emilné szerkesztésében és az Athenaeum r.-t. kiadásában havonként háromszor megjelenő „Háztartás” a magyar gazdaszonyoknak egyetlen magyar lapja, mely a háztartás minden ágában utbaigazítást ad, helyi-vel-közeli képekkel magyarázza. A „Háztartás” bő szépirodalmi részét irodalmunk legkiválóbb művelői szerkesztik. Költemények, elbeszélések a legjobb írók tollából élénkítik a „Háztartás” tartalmát, s a mi színtén igen nagy érdeklődésre számít; a divat is szőhoz jut írásban és képben, ennek a maga nemében egyetlen lapnak a hasábjain. A „Háztartás” gyönyörű színes borítékban jelenik meg és előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54.

* **Kis Lap.** Több mint negyed évszázad óta gyönyörködött a „Kis Lap” czimű képes gyermekújság Magyarországról apró olvasóközönségét. Hétről-hétre mint szívesen látott vendég kopogtat be a magyar családok hajlékába, a hol vidám, gondtalan gyermekek repeső szívevel várják, ujjongva köszöntik és találgatják, vajjon micsoda szépet, kedveset hoz magával a „Kis Lap” legújabb száma. A „Kis Lap” gyönyörű tartalmához képest, díszes kiállításban jelenik meg, — mindazonáltal ára oly esekélyre van szabva, hogy mindenki könnyen megszerezheti gyermekének. A „Kis Lap” az egyetlen

magyar gyermekújság, melyet a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium az elemi népiskolák tanuló ifjúságának olvasmányul ajánlott. Előfizetési ára negyedévenként 2 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54.

S P O R T.

Budapesti őszi lóversenyek. Alig zárultak le Alagon a versenytér kapui, alig fejeződtek be az elmúlt vasárnapon a meglepetésekben és nagy gustákban gazdag bécsi szeptemberi versenyek rövid egy heti pihenő után ismét kiállanak a telivérek a városli-
geti gyepen egymással küzdeni, maguknak és lovasuknak a diésőséget, gazdáiknak pedig a kisebb-nagyobb díjakat megszerezni. E hó 23-án kezdődik a tíz napra terjedő őszi meeting és folytatódik 25., 27., 29., 30., október 2., 4., 6., 7. és 9-én.

Az egyes versenynapokon a következő érdekesebb versenyek lesznek:

- Szept. 23. Őszi kísérleti verseny.
- „ 25. Prince of Wales handicap és Kancady.
- Szept. 27. St.-Leger.
- „ 29. Őszi handicap és 2 évesek Államdíja.
- Szept. 30. Hatvani-díj
- Okt. 2. Kétévesek nagy handicapja és Nyílt handicap.
- Okt. 4. Lovaregyleti-díj.
- „ 6. Földmívelési minist. díja.
- „ 7. Totalisateur handicap
- „ 9. Szent László-díj.

A meeting két nagy tenyészversenye a St.-Leger és a Szt.-László-díj lesznek a legérdekesebbek.

A St.-Leger 2800 méteres távján a Derby évjázat legjobbjai mérkőznek; favorit e versenyre *Polonius* 2-szeres pénzzel; *Attila*-ra 3-szoros pénzt kínálnak a könyvre-fogadók.

A Szt.-László-díjban két éves telivéreink fognak mérkőzni. A jobbak közülök *High Leicestershire*, *Pompadour*, *Takaros*, *Ezermester*, *Topaze* stb.

ÁRVERÉSEK.

Szeptember 20-án d. e. 11 órára Weisz Rezső s neje ellen, Ujpesten, Dobó-u. 20; — szept. 20-án d. e. fél 12 órára Gál Antal s neje s Gál Ferencz s neje ellen, Rákospalotán, Imre-utca 48. sz. alatt kezdve és folytatva Rákos-u. 17. sz. alatt; — szeptember 20-án d. u. 2 órára Brandenburg Adolf ellen, Ujpesten, Arpád-ut 3; — szeptember 20-án d. u. 5 órára Sz. Kovács István ellen, Fóthon, Arany János-u. 103; — szeptember 21-én d. u. 2 órára Tóth Kálmán ellen, Rákospalotán, Eötvös-u. 4-6; — szeptember 25-én d. u. 2 órára Hatosy Nándor ellen, Ujpesten, István-tér 2; — szeptember 26-án d. e. 11 órára Feldmann Fülöpné ellen, Ujpesten, Deák-u. 71; — szeptember 26-án d. e. 11 órára báró Pletzger Rudolfné ellen, Megyeren; — szeptember 26-án d. u. 2 órára Wagner Manó s neje ellen, Rákospalotán; — október 3-án d. u. 1 órára Bossányi István ellen, Rákospalotán, Villator 13; — szeptember 19-én d. e. egynegyed 11 órára Wesselovszky Pál ellen, Ujpesten, Szép-u. 19; — szeptember 19-én d. u. fél 3 órára Grauer Miksa ellen, Ujpesten, István-u. 15; — szeptember 21-én d. e. egynegyed 12 órára Rosenfeld Ignác ellen, Rákospalotán, Fő-ut 77; — szeptember 21-én d. u. 2 órára Rednay György és Rednay Lajos ellen, Ujpest, Attila-u. 64b; — szeptember 21-én d. u. 3 órára Kalmár József ellen, Ujpest, Arpád-ut 31; — szeptember 26-án d. u. 3 órára Magyar István s neje ellen, Ősz-utca 24; — szeptember 20-án d. u. 5 órára Adler Adolfné ellen, Megyeren, Rákóczy-u. 26; — szeptember 24-én d. u. 2 órára Hegedüs Lajos ellen, Rákospalotán, Deák-tér; — szeptember 25-én d. e. fél 12 órára Adász József és neje ellen, Ujpesten, Arpád-ut 145; — szeptember 25-én d. u. 3 órára B. Tóth András s társa ellen, Rákospalotán, Beniczky-u. 32. sz. a. kezdve, folytatva Mező-u. 11. sz. a; befejezve Magyar-u. 14; — szeptember 25-én d. u. 5 órára Kajos András s neje s Balogh Illés s neje ellen, Rákospalotán, Arpád-ut 30a és 30b; — szeptember 25-én d. u. 3 d. u. 6 órára Acsádi József és neje ellen, Ujpesten Boeckay-u. 33; — szeptember 26-án d. e. 11 órára báró Pletzger Rudolf és neje ellen, Megyeren; — szeptember

26-án d. u. 3 órára Ehrlich Mór s neje ellen, Rákospalotán, Rákos-u. 28; — szeptember 27-én d. e. fél 12 órára Mandl Sándor ellen, Újpesten, Árpád-ut 119; — szept. 27-én d. u. 2 órára Szilágyi Vilmos s neje ellen, Rákospalotán, Imre-u. 35; — szeptember 27-én d. u. 4 órára F. Molnár Mihály ellen, Rákospalotán, Tavasz-u. 3; — szeptember 28-án d. e. fél 11 órára Váradi Ignác ellen, Újpesten, Boesckay-u. 27; — szept. 28-án d. e. fél 12 órára ifj. Laveszky András ellen, Újpesten, Lőrincz-u. 111.

CSARNOK.

Röpke gondolatok.

Éva, tanulj a virágtól! Ez híven betartja a természetszabta terminusokat; s az érettség fokán túl az anyaság méltóságával hullatja le kelyhe a virágkor hímes szirmait s komoly nyugalommal adja át magát a hervadásnak.

Férfiak szerelmét a nők rendszeren három tulajdonsággal szokták felköltetni: a szépséggel elesábitják, a kellemmel magukhoz vonzzák, a szellemmel lebilincselik, de egyedül csak a szív jóságával, a lélek nemességével biztosíthatják az elnyert szerelmet hasonló hódítások ellen.

Asszony itélete asszonyról sohasem mérvadó. Mindig elfogult!

A kacérság kétélű tőr; midőn megvérzi a férfi szívet, egyszersmind megsebzí a nő jó hírnevét is.

Ábrándra hajló nők sohasem bírnak elég fogékonysággal a jelen örömei iránt.

A kit a villám agyonsujt, az a dörgést nem hallja. Az áldozatok nem szoktak megijedni.

A könnyű, üres sajka az elmerülés veszélye nélkül vidáman siklik tova a tenger habjain.

A kincseket szállító hajó biztos lassúsággal küzdi előre magát a hullámok között. Vihar jó s a tenger vészes árja elsodorja mind a kettőt.

Aztán újra kisüt a nap! A könnyű sajka romja a felszinen maradt s tánezolva uszik tovább a habokon; a nehéz hajó elsüllyedt; — s kincse a tenger mélységes iszapjába lett temetve.

Ehhez hasonló az asszony élete. A mélyen érző szív hajótörést szenved az élet viharában; a könnyelmű felett: elvonul a vihar.

Vannak emberek, kik különös vegyülékei a jónak és rossznak. Ezek ama gyöngye jellemek, kik mindig egy jó, vagy egy rossz lélek befolyása alatt állnak.

Ifjúságunkban ültessük el a fát, melynek árnyában öreg napjainkban pihenni akarunk.

Megnyugodni a változhatatlanban, lemondani az elérhetetlenről: ez a nyugodt kedélyűek hőstette.

A ki könnyen meghódítható, az épp oly könnyen el is hódítható.

Modern korunkban a legtöbb ember nem annyira kitűnni, mint inkább feltűnni óhajt.

Innen van, hogy ma már oly ritkán emelkedik ki egyes nagyság a tömeg fölé. Azokos ember kellemessé igyekszik tenni az életet.

A bölcs arra törekszik, hogy minél üdvösebben használja fel azt.

Kiadó lakások.

József-utca 3. szám alatt több kisebb és nagyobb lakások jutányos áron azonnal kiadók.

Minden vasárnap

f. évi szeptember hó 2-től kezdve, a

Colosseum

egészen újonnan átalakított helyiségeiben,
(Árpád-ut 23. szám.)

tánczestély

rendeztetik Kohár Géza karmester zenekarának közreműködésével.

Kezdeté délután 4 órakor. — Friss és jó italok és ételekről gondoskodva van.

A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel

kérve,
Roth Adolf
vendéglő.

Nyomdahelyiség-áthelyezése.

Van szerencsém Újpest és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy az Árpád-ut 20. sz. a. lévő **tizenöt év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő**

NYOMDÁMAT

f. é. augusztus hó 1-én

az István-utca 11. sz. a. házba helyeztem át.

(Az új község házzal szemben.)

Nyomdám, melyet a modern igényeknek teljesen megfelelően, egészen új betűkkel szereltem fel, minden néven nevezendő nyomtatvány elkészítésére képes s midőn azt a t. közönség pártfogásába ajánlom, bátor vagyok különösen az ipar- és kereskedelmi osztályt s a hirdető közönség figyelmét arra a fontos körülményre felhívni, hogy a **hirdetési bélyeg** f. é. július hó 1-étől **megszűnt** és így a **körlevelek, falragaszok, hirdetmények** sokkal **jutányosabb** áron állíthatók elő.

Nyomtatványaim pontos, hibátlan, csinos és mégis olcsó előállításáért kezeskedvén, a t. közönség megrendeléseit kérve maradok tisztelettel

FUCHS ANTAL

nyomdatulajdonos s a »Közérdek« kiadója.